

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/274/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818201715
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7818201715.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., H. X, zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, Rožňava, Hviezdoslavova 4, proti žalovanému D. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., N. XX, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Erika Simanová, s.r.o., Rožňava, Edelényska 2027/3, IČO: 47 258 853, o zaplatenie 10.000 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 5C/22/2018-129 z 13.6.2019 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom žalobu žalobcu zamietol a zaviazal ho nahradíť žalovanému trovy konania vo výške 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 10.000 € s odôvodnením, že tento ho dňa 20.6.2015 na terase pohostinstva "O. D. D. M. fyzicky napadol a skočil mu na ľavú nohu, čím mu spôsobil zranenia vyžadujúce si operačný zákrok a komplikovanú liečbu, čím aj negatívne a intenzívne zasiahol do jeho osobnostných práv a v dôsledku vzniknutej nemajetkovej ujmy si uplatnil žalovanú čiastku. Vzal do úvahy obranu žalovaného, ktorý namietal, že žalobca sa domáha náhrady za nemajetkovú ujmu na tom istom skutkovom základe ako žiadal v konaní o náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vedeného pod sp.zn. 5C/136/2016 na Okresnom súde Rožňava a namietal tiež premlčanie práva domáhať sa náhrady škody. Z pripojeného trestného rozkazu Okresného súdu Rožňava sp.zn. 1T/1/2016 zo dňa 12.1.2016 zistil, že žalovaný bol uznaný vinným za prečin ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva za to, že fyzicky dňa 20.6.2015 napadol žalobcu a spôsobil mu zlomeninu dolnej časti píšťaľy a ihlice vľavo s posunutím úlomkov a toto zranenie si vyžiadalo operáciu a dobu liečenia od 20.6.2015 do 7.11.2015. Reprodukoval obsah výpovede svedkyne Y. S. a z pripojeného rozsudku č.k. 5C/132/2016-286 zistil, že v tomto konaní okresný súd rozsudkom zo dňa 13.12.2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5.662,80 € s prísl. Z lekárskeho správ mu vyplynulo, že u žalobcu bola konštatovaná úzkostná symptomatológia a diagnóza epizóda ťažkej afektívnej depresívnej poruchy bez psychotických príznakov. Citoval § 11 a § 13 ods. 1 - 3 Obč. zákonníka a charakterizoval podmienky vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do práv chránených ust. § 11 Obč. zákonníka. Žalobu žalobcu zamietol vychádzajúc z toho, že žalobcovi nemajetková ujma nevznikla preto, že už zo strany žalovaného mu bola poskytnutá satisfakcia, keď v predchádzajúcom konaní mu bola priznaná náhrada škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a boli tak odškodnené aj jeho psychické následky v dôsledku úrazu. Vznesenú námietku premlčania posúdil podľa § 100 ods. 1, § 101 a § 106 ods. 1, 2 Obč.zák. a nárok na priznanie nemajetkovej ujmy pokladal za premlčaný. Trestný rozkaz v danej veci nadobudol právoplatnosť dňa 26.1.2016 a už vtedy žalobca vedel, kto mu spôsobil ublíženie na zdraví a tým aj

zasiahol do jeho osobnostných práv a žaloba bola podaná až 12.6.2018, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť alebo alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil pritom odvolacie dôvody upravené v § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ CSP. Vytkol konajúcemu súdu, ako sa vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, keď jeho nárok posudzoval ako náhradu škody, hoci on sa žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy a jeho odôvodnenie rozsudku označil za nepresvedčivé. Nedostatočným odôvodnením boli porušené aj jeho ústavné práva a je tak daný odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Upozornil, že súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy spočívajúce vo výsluchoch svedkov a nemohol si tak urobiť objektívne obraz o tom, či mu naozaj vznikla nejaká nemajetková ujma. Podľa jeho presvedčenia bolo povinnosťou súdu uviesť dôvody, pre ktoré vykonanie toho - ktorého dôkazu odmietol. Bez akýchkoľvek pochybí pritom bolo preukázané, že žalovaný mu úmyselne ublížil na zdraví a jeho zásah bol takej povahy, že bol objektívne spôsobilý ohroziť jeho česť a dôstojnosť. Nesúhlasil so záverom, že nemajetková ujma mu vzniknúť nemohla a už mu údajne bola poskytnutá satisfakcia, keď nakoniec aj samotný súd konštatoval, že satisfakcia síce poskytnutá nebola, len mu bol priznaný v inom konaní nárok na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Nazdával sa, že pozornosť súdu ušlo, že sa jedná o odlišné nároky, ktoré sa navzájom v žiadnom prípade nevyklučujú. Namietal aj spôsob rozhodnutia o trovách konania, keď prvoinštančný súd mohol aplikovať § 257 CSP.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny vo všetkých jeho výrokoch. Hoci zo žalobného návrhu vyplýva, že peňažný nárok 10.000 € bol uplatnený na základe nemajetkovej ujmy, zo skutkových tvrdení, ktoré neboli menené ani dopĺňané je zrejmé, že tohto peňažného plnenia sa žalobca domáha ako satisfakcie z dôvodu, že sa pre poškodenie zdravia nevie zamestnať, nevie športovať a zlyháva v partnerskom intímnom živote. Nepochybné sa teda prostredníctvom tejto žaloby v skutočnosti domáha navýšenia ďalšieho plnenia titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Súhlasil aj s tým, ako bola posúdená otázka premlčania nároku. Odôvodnenie napadnutého rozsudku pokladal za presvedčivé a dostatočné.

5. Žalobca v stanovisku k vyjadreniu žalovaného zo dňa 24.8.2019 navrhol rozhodnúť o podanom odvolaní v zmysle jeho petitu. Mal za to, že ako strana v postavení dominus litis mohol určiť, čoho sa domáha a takto určil, že sa domáha plnenia na žalovanom titulom nemajetkovej ujmy a ak by si uplatňoval náhradu škody na zdraví či sťažiených podmienkach spoločenského uplatnenia, bol by doložil aj bodové ohodnotenie takto vzniklej ujmy.

6. Žalovaný v stanovisku z 25.9.2019 zotrval na pôvodnom vyjadrení k odvolaniu a bol toho názoru, že žalobca neuviedol žiadne skutkové tvrdenia k dôvodnosti žaloby, ktoré by sa týkali splnenia hmotnoprávných podmienok na priznanie žalovanej sumy a nešpecifikoval dôvody, prečo mu nepostačuje ospravedlnenie a ani to, akým spôsobom bola znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd spor prejednal na základe podaného odvolania podľa ust. § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) bez nariadenia pojednávania. Po konštatovaní, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, preskúmal napadnuté výroky rozsudku ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

8. Odvolateľ použil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ CSP.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré jej zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod je naplnený.

10. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené. Odvolací súd považuje za určujúce pre nachádzanie práva, že vždy je potrebné vychádzať z individuálnych rozmerov každého jednotlivého prípadu, ktoré sú založené na zistených skutkových okolnostiach. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci so všetkými špecifikami charakterizujúcimi daný spor nevysporiadal. Z princípu práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť súdu umožniť stranám sporu účinné uplatňovanie námietok a argumentov, ako i povinnosť súdu sa s týmito námietkami a argumentami, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie presvedčivo v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08) tak, aby odôvodnenie rozsudku malo náležitosti vyžadované ustanovením § 220 ods. 1 CSP.

11. Z obsahu spisu a z odôvodnenia napadnutého rozsudku je nutné vyvodiť, že v posudzovanom prípade sa súd prvej inštancie neriadil uvedenými pravidlami. Porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil strane sporu realizáciu tých procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva (napríklad právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, namietať v opravnom prostriedku správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na spravodlivé súdne konanie a podobne).

12. V zmysle vyššie uvedených úvah nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva (konkrétne právo účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu) v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Tým je naplnený dôvod pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

13. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP ako už bolo uvedené v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie v súlade s cit. § 220 ods. 2 CSP, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie, je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiada i so špecifickými námietkami strany sporu. V odôvodnení sa súd, rozhodujúci o uplatnenom nároku, musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súadne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie má byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre súd, ktorý ho vydal, ale aj pre súd, ktorý ho bude preskúmať v dôsledku opravného prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné.

15. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nepreskúmateľným je rozsudok vtedy, ak dôvody neobsahuje, alebo sú nezrozumiteľne podané. Odôvodnenie musí byť úplné v zmysle, že sa vyporiada so všetkými otázkami riešenými v konaní a musí byť v súlade s výrokom.

16. Odvolací súd v tomto konkrétnom prípade dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov (čím je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP) s poukazom na nasledujúce skutočnosti :

17. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol majúc za to, že nemajetková ujma mu nevznikla z dôvodu, že už zo strany žalovaného mu bola poskytnutá satisfakcia, keď už súd v predchádzajúcom konaní mu priznal náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a už týmto spôsobom bola učená satisfakcia za utrpený úraz, aj za psychické následky. Pokladal pritom nárok aj za premlčaný, uplatnený po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty. Vo svojom stručnom odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie prakticky len prevzal argumentáciu použitú Ústavným súdom Slovenskej republiky v jeho rozhodnutí I. ÚS 426/2014-31 z 13.8.2014. Nevysporiadal sa takto dostatočným spôsobom s tvrdeniami žalobcu a už vôbec neupozornil, že na daný právny problém existujú aj iné názory, premietnuté do pomerne obsiahlej judikatúry. Takto napríklad Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku 7 Cdo 65/2013 z 28.5.2014 uviedol, že vychádzajúc z ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby. Zo zásad na hodnotenie bolesti (§ 9 zákona č. 437/2004 Z.z.) a zásad na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10 zákona č. 437/2004 Z.z.), ale ani zo sadzieb bodového ohodnotenia (príloha prvá zákona č. 437/2004 Z.z.) nie je možné vyvodiť, že by sa náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytovali za ujmu, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti.

18. Obdobne podľa judikatúry aplikovanej v Českej republike, otázka odškodnenia škody na zdraví vo forme bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, upravená tam v § 444 ods. 1 Obč. zák. je natoľko paušálne upravená, že ju nemožno považovať za vyčerpávajúce riešenie daného problému. Preto, pokiaľ nároky na nemateriálnu ujmu dané ust. § 444 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie sú dostatočnou satisfakciou za škodu na zdraví - za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, nie je vylúčené, aby sa dotknuté osoby domáhali ďalšej satisfakcie podľa všeobecných ustanovení na ochranu osobnosti (viď Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL ÚS 16/2004 zo 4.5.2005, či rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky 25Cdo/2787/2018 z 25.4.2019 alebo 30Cdo/2433/2018 z 24.7.2018). V duchu tejto časti judikatúry podstatné je, či nárok na ochranu osobnosti je uplatňovaný na základe iných skutkových tvrdení, než v konaní o náhradu škody na zdraví vo forme bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie v danej veci z pohľadu tejto možnosti prístupu k žalobe žalovaný nárok neposudzoval a nedal odpovede na časť podstatných otázok. Odvolací súd má za to, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Obč. zák. a nárok na náhradu škody na zdraví za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za istých podmienok môžu byť posudzované ako samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby, avšak ich nemožno uplatňovať na základe totožných skutkových tvrdení.

19. Úlohou súdu prvej inštancie, teda po vrátení veci bude opätovne o nároku žalobcu rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite a vyčerpávajúco odôvodniť, berúc do úvahy i jeho odvolacie námietky a zaoberať sa aj eventuálnym iným možným posúdením nároku vo svetle vyššie uvedených právnych záverov po vyhodnotení skutočnosti, aké skutkové tvrdenia žalobca použil pri uplatnení nárokov na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a aké použil v prebiehajúcom konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa §13 ods. 2 Obč. zák. Odvolací súd si je vedomý dôsledkov rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 426/2014 z 13.8.2014, avšak súd prvej inštancie svoje rozhodnutie musí obsiahlejšie a presvedčivejšie odôvodniť. Nemožno súhlasiť ani s tým, ako sa prvoinštančný súd vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe.

20. Okrem už uvedených väd odôvodnenia preskúmaného rozsudku z neho nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie vyhodnotil návrh žalobcu na výsluch svedkov a vyžiadanie správ od I.. Y. Z. I.. Č. ohľadom jeho športovej činnosti.

21. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na opätovné rozhodnutie o uplatnenom nároku, pričom toto rozhodnutie súd odôvodní tak, aby spĺňalo všetky požiadavky kladené na rozsudok súdu procesným predpisom.

22. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o trovách konania vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).